

Quicksan flora en fauna

Parkeerplaats Schutterstraat, Stein

2015



Quicksan flora en fauna Parkeerplaats Schutterstraat, Stein 2015

Status: Concept, 13 maart 2015

In opdracht van:

Heusschen*Copier

Contactpersoon: Dhr. B. van Spreeuwel

Bureau Meervelt,
Ecologisch onderzoek en advies



Ing. R.A.J. Pahlplatz & C.E. Linders

Projectnummer: 15-023

Foto omslag: Zicht op het plangebied.

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Beschrijving plangebied	2
1.3	Voorgenomen ontwikkeling	2
1.4	Opzet van de rapportage	2
2.	ANALYSE GEBIEDSBESCHERMING	3
2.1	Inleiding.....	3
2.2	Afwegingskader Natuurbeschermingswet	3
2.3	Afwegingskader Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (2012) en beleid Provincie Limburg	4
3.	ANALYSE SOORTBESCHERMING	5
3.1	Inleiding.....	5
3.2	Flora	5
3.3	Zoogdieren	5
3.4	Vogels	5
3.5	Amfibieën en reptielen	6
3.6	Overige diergroepen	6
4.	CONCLUSIES.....	7
4.1	Conclusies gebiedsbescherming.....	7
4.2	Conclusies soortbescherming	7
5.	LITERATUURLIJST EN WEBSITES.....	8
	Bijlage 1 Relevante kaders natuurwetgeving en - beleid	9

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

In de gemeente Stein, aan de Schutterstraat 17 is Dravima B.V. voornemens over te gaan tot de aanleg van een parkeerplaats. Door een uitbreiding van het bedrijf is de huidige parkeergelegenheid niet meer toereikend. De parkeerplaats wordt aangelegd aan de zuidkant van het bestaande bedrijf (en bedrijventerrein), in het buitengebied. Gemeente Stein heeft voor de ruimtelijke onderbouwing om een quickscan flora en fauna verzocht.

In deze quickscan wordt inzichtelijk gemaakt of beschermde natuurwaarden in het plangebied aanwezig kunnen zijn en welke betekenis een eventuele aanwezigheid heeft voor de verdere uitvoering. Tevens wordt inzichtelijk gemaakt of door de geplande ontwikkeling negatieve effecten te verwachten zijn op beschermde gebieden en welke stappen eventueel doorlopen dienen te worden.



Figuur 1: Ligging van het plangebied infrastructurele maatregelen (Provincie Limburg, 2015).

1.2 Beschrijving plangebied

De aan te leggen parkeerplaats ligt ten zuiden van het bedrijventerrein in agrarisch gebied. Het perceel is als akker in gebruik; in het afgelopen jaar is hier Maïs geteeld. Opslag van struiken en bomen ontbreekt in het perceel. De beoogde locatie grenst aan de noordkant aan het bedrijventerrein. Aan de zuid- en oostzijde grenst het perceel aan de regenwaterbuffer Schuttersstraat, aan de westkant aan agrarisch gebied.



Figuur 2 + 3: Zicht op plangebied en de toegangsweg vanuit het zuiden naar de aangrenzende regenwaterbuffer.

1.3 Voorgenomen ontwikkeling

Op het beoogde perceel is men voornemens over te gaan tot de aanleg van een parkeerplaats.

1.4 Opzet van de rapportage

De Nederlandse natuurbescherming kent twee aspecten: gebiedsbescherming en soortbescherming. In deze nadere analyse worden beide aspecten nader onderzocht. In hoofdstuk 2 en 3 worden respectievelijk de gebieds- en soortbescherming uitgewerkt. In hoofdstuk 4 worden de conclusies op een rij gezet en de eventueel noodzakelijke vervolgstappen beschreven.

In bijlage 1 wordt relevante achtergrondinformatie op het gebied van natuurwetgeving en beleid weergegeven. In bijlage 2 zijn de gegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna opgenomen. In bijlage 3 is figuur 7 opgenomen in PDF.

2. ANALYSE GEBIEDSBESCHERMING

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt per afwegingskader aangegeven of het plangebied deel uitmaakt van een beschermd gebied en wordt inzichtelijk gemaakt of door de geplande ingreep een mogelijk negatieve invloed te verwachten is op aanwezige beschermde gebieden in de omgeving.

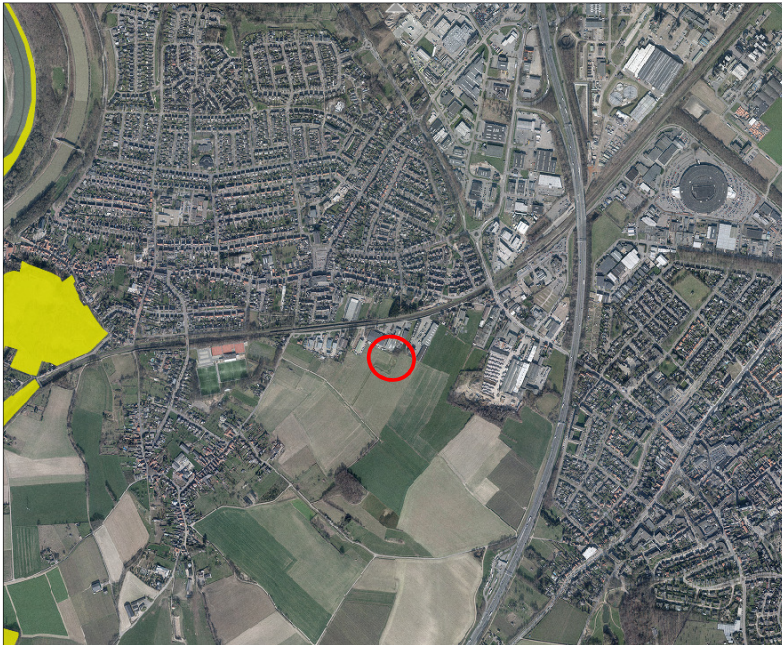
Ten aanzien van gebiedsbescherming is een aantal afwegingskaders relevant:

- Afwegingskader Natuurbeschermingswet (Natura 2000 en Beschermde natuurmonumenten);
- Afwegingskader Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (Ecologische hoofdstructuur).

Voor meer informatie over deze afwegingskaders wordt verwezen naar bijlage 1. Bij onbekendheid met deze afwegingskaders wordt geadviseerd deze bijlage eerst door te nemen.

2.2 Afwegingskader Natuurbeschermingswet

Het plangebied maakt geen deel uit van Natura 2000 gebieden. Het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied is Grensmaas op ruim een kilometer afstand. Beschermde natuurmonumenten liggen op grotere afstand.



Figuur 4: Plangebied (globaal aangegeven met rood) ten opzichte van Natura 2000 gebied Grensmaas (geel aangegeven) (Atlas Limburg, 2015).

Afweging en conclusie

Ten aanzien van Natura 2000 gebieden dient zekerheid geboden te worden omtrent het niet optreden van een verslechtering van de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten, dan wel de verstoring van soorten.

Door de afstand van het plangebied tot de Natura 2000 gebieden en de aard van de ontwikkeling (aanleg parkeerplaats) kan het optreden van storingsfactoren in het Natura 2000 gebied Grensmaas als gevolg van deze ontwikkeling worden uitgesloten. Hierdoor is er geen kans op een (significant) negatief effect op de habitattypen en -soorten waarvoor de omliggende Natura 2000 gebieden zijn aangewezen.

2.3 Afwegingskader Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (2012) en beleid Provincie Limburg

Ligging ten opzichte van EHS

In figuur 5 is te zien dat het plangebied geen deel uitmaakt van de EHS. De Beleidsregel 'Mitigatie en compensatie van natuurwaarden in Limburg' van de provincie Limburg is niet van toepassing.



Figuur 5: Ligging plangebied (rood) ten opzichte van EHS (Atlas Limburg, 2015).

3. ANALYSE SOORTBESCHERMING

3.1 Inleiding

Ten aanzien van soortbescherming is de Flora- en faunawet (inclusief de Europese Habitatrichtlijn) relevant. Voor meer informatie over dit afwegingskader wordt verwezen naar bijlage 1. Bij onbekendheid met dit wettelijk kader wordt geadviseerd deze bijlage eerst door te nemen.

In dit hoofdstuk wordt onderzocht of beschermde soorten ter hoogte van het plangebied en de omgeving daarvan kunnen voorkomen. Daartoe zijn gegevens verzameld van de provincie Limburg. Als achtergrondinformatie is de site waarneming.nl geraadpleegd. De gegevensset is samengesteld in het vroege voorjaar van 2015 en aangevuld met een oriënterend veldbezoek in dezelfde periode. De resultaten van het veldbezoek zijn in deze rapportage opgenomen. Indien beschermde soorten aanwezig (kunnen) zijn, wordt aangegeven welke eventuele vervolgstappen moeten worden doorlopen.

De meeste algemeen voorkomende soorten zijn opgenomen in tabel 1 van de Flora- en faunawet (lichte bescherming) (AMvB artikel 75). Voor deze soorten geldt een vrijstelling voor de verbodsbepalingen uit artikel 8 tot en met 12 bij bestendig beheer, bestendig gebruik of bij ruimtelijke ontwikkelingen (waaronder de aanleg van een parkeerplaats valt). Voor deze soorten zijn dan geen extra maatregelen nodig, anders dan de zorgplicht (zie conclusies). Tabel 1 soorten worden daarom verder buiten beschouwing gelaten. Aangezien het plangebied als maïsakker in gebruik is, zijn weinig natuurwaarden te verwachten.

3.2 Flora

In 2008 heeft de provincie Limburg een florakartering uitgevoerd in het buitengebied van Elsloo. In het agrarisch gebied ten zuiden van de bedrijven aan de Schutterstraat zijn geen beschermde plantensoorten bekend. Op grond van het gebruik van het plangebied (maïsakker) zoals geconstateerd tijdens het veldbezoek, is de aanwezigheid van beschermde plantensoorten uit te sluiten. Nader onderzoek of een ontheffingsaanvraag in het kader van de Flora- en Faunawet is niet noodzakelijk.

3.3 Zoogdieren

In het perceel werden tijdens het veldbezoek geen (sporen van) zoogdieren aangetroffen. Op grond van het huidige gebruik en de afwezigheid van struiken en bomen is de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van beschermde soorten zoogdieren uit te sluiten. Nader onderzoek of een ontheffingsaanvraag in het kader van de Flora- en Faunawet is niet noodzakelijk.

3.4 Vogels

In de Flora- en faunawet worden **alle broedende** vogels strikt beschermd en vallen dan in tabel 3 van de Flora- en faunawet. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is. In een aantal gevallen worden **ook de nesten** van een aantal soorten jaarrond beschermd. Indien nesten door een ruimtelijke ontwikkeling verdwijnen, kan afhankelijk van de soort die het nest gebruikt en de omstandigheden in het plangebied, mitigatie of compensatie noodzakelijk zijn.

Tabel 1: Overzicht bescherming broedvogels en nesten van broedvogels.

Type	Omschrijving	Soorten
A	Ontheffingsaanvraag altijd noodzakelijk Nest jaarrond beschermd	Boomvalk, Buizerd, Gierzwaluw, Grote gele kwikstaart, Havik, Huismus, Kerkuil, Oehoe, Ooievaar, Ransuil, Roek, Slechtvalk, Sperwer, Steenuil, Wespendif en Zwarte wouw.
B	Ontheffingsaanvraag mogelijk noodzakelijk EZ heeft tevens aangegeven dat <i>"De aangepaste lijst met jaarrond beschermde nesten is indicatief en niet uitputtend. Als aanvulling op de vorige lijst zijn ook vogelsoorten opgenomen met niet jaarrond beschermde nesten. De soorten uit bovenstaande categorie vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen (Dienst Regelingen, uitleg flora en faunawet 2009)."</i>	Blauwe reiger, Boerenzwaluw, Bonte vliegenvanger, Boomklever, Boomkruiper, Bosuil, Brilduiker, Draaihals, Eidereend, Ekster, Gekraagde roodstaart, Glanskop, Grauwe vliegenvanger, Groene specht, Grote bonte specht, Hop, Huiszwaluw, IJsvogel, Kleine bonte specht, Kleine vliegenvanger, Koolmees, Kortsnavel-boomkruiper, Oeverzwaluw, Pimpelmees, Raaf, Ruigpootuil, Spreeuw, Tapuit, Torenvalk, Zeearend, Zwarte kraai, Zwarte mees, Zwarte roodstaart en Zwarte specht
C	Ontheffingsaanvraag niet noodzakelijk Nest voor eenmalig gebruik	Overige soorten

In 2008 heeft de provincie Limburg een broedvogelkartering uitgevoerd in het buitengebied van Elsloo. In het agrarisch gebied ten zuiden van de bedrijven aan de Schutterstraat zijn enkele territoria vastgesteld van karakteristieke broedvogels van struwelen en ruigten (Roodborsttapuit, Grasmus en Bosrietzanger) en bomen (Zwarte kraai). In het plangebied zelf werden in 2008 geen territoria van broedvogels vastgesteld.

In het plangebied werden tijdens het veldbezoek in maart 2015 geen indicaties van broedende vogels vastgesteld. Op grond van het huidige gebruik en de afwezigheid van struiken en bomen is de aanwezigheid van broedvogels uit te sluiten. Nader onderzoek of een ontheffingsaanvraag in het kader van de Flora- en Faunawet is niet noodzakelijk.

3.5 Amfibieën en reptielen

Uit de omgeving zijn de algemeen voorkomende soorten Bruine Kikker, Gewone pad, Groene kikker en de beschermde Alpenwatersalamander (tabel 2) bekend. In de huidige situatie is het plangebied (maïsakker) ongeschikt als leefgebied voor amfibieën en reptielen. Geschikte schuil-, voortplantings- en overwinteringslocaties ontbreken in het plangebied. De oostelijk van het plangebied gelegen regenwaterbuffer kan in het voorjaar tijdelijk dienst doen als verblijfsplaats. Deze buffer houdt echter geen permanent open water en is daardoor ongeschikt als voortplantingslocatie. Voor de aanleg van de parkeerplaats is nader onderzoek of een ontheffingsaanvraag in het kader van de Flora- en Faunawet niet noodzakelijk.

3.6 Overige diergroepen

Tijdens het veldbezoek bleek dat het plangebied geen deel uitmaakt van het leefgebied van andere beschermde diersoorten (zoals bijvoorbeeld soorten vissen, insecten).

4. CONCLUSIES

4.1 Conclusies gebiedsbescherming

- Het plangebied maakt geen deel uit van een Natura 2000 gebied of een Beschermd natuurmonument. Het dichtstbij zijnde Natura 2000 gebied is Grensmaas. Gezien de afstand van het plangebied tot de beschermde gebieden en de aard van de ruimtelijke ontwikkeling is er geen kans op een (significant) negatief effect op de habitattypen en -soorten waarvoor het gebied is aangewezen.
- Het plangebied maakt geen deel uit van de EHS. De beleidsregel 'Mitigatie en compensatie van natuurwaarden in Limburg' is niet van toepassing.

4.2 Conclusies soortbescherming

- Het plangebied maakt naar verwachting geen deel uit van het leefgebied van een aantal beschermde soorten uit tabel 1 van de Flora- en faunawet. Indien toch soorten aangetroffen worden uit deze tabel (Mol, enkele soorten muizen) geldt een vrijstelling van Flora- en faunawet artikel 8 tot en met 12 bij ruimtelijke ontwikkelingen. Wel geldt de zorgplicht¹.
- Het plangebied maakt geen deel uit van het leefgebied van beschermde planten- en diersoorten zoals genoemd in tabel 2 of 3 van de Flora- en faunawet. Nader onderzoek of een ontheffingsaanvraag Flora- en faunawet is niet nodig.

¹ In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen (artikel 2, lid 1: Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. artikel 2, lid 2: De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken). De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend. De zorgplicht betekent niet dat er geen dieren mogen worden gedood, maar wel dat dit, indien noodzakelijk, op zodanige wijze gebeurt dat het lijden zo beperkt mogelijk is.

5. LITERATUURLIJST EN WEBSITES

Algemene Handreiking Natuurbeschermingswet 1998, LNV 2005.

Agreement on the conservation of populations of European Bats. Eurobats, 1991.

Besluit houdende wijziging van artikel 75 van de Flora- en Faunawet . 2005.

Besluit inwerkingtreding Flora- en Faunawet. Vastgesteld d.d. 12 december 2001. Staatsblad 2001, nr. 656.

Buggenum H.J.M. van, R.P.G. Geraeds & A.J.W. Lenders, 2009. Herpetofauna van Limburg. Verspreiding en ecologie van amfibieën en reptielen in de periode 1980 - 2008. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.

Dienst Landelijk Gebied, 2006. Handreiking Flora en Faunawet (versie 1.0 – 31 oktober 2006).

Europese Gemeenschappen, Richtlijn no. 79-409 inzake het behoud van de Vogelstand. Brussel, 1979.

Europese Gemeenschappen, Richtlijn no. 92-43 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna. Brussel, 1992.

Flora- en Faunawet. Vastgesteld d.d. 25 mei 1998. Staatsblad d.d. 14 juli 1998, nr. 402.

Huizenga C.E., R.W. Akkermans, J.C. Buys, J. van der Coelen, H. Morelissen & L.S.G.M. Verheggen, 2010. Zoogdieren van Limburg, verspreiding en ecologie in de periode 1980 - 2007. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.

Lange R., P. Twist, A. van Winden & A. van Diepenbeek, 1994. Zoogdieren van West-Europa. Stichting Uitgeverij van de KNNV, VZZ i.s.m. Vereniging Natuurmonumenten, 1994.

Limpens, H. 2005. Reader cursus Vleermuizen en planologie, 2005.

Ministerie van Infrastructuur en Milieu, 2012. Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig.

Verdrag inzake het behoud van wilde dieren en planten en hun natuurlijke milieu in Europa, 1979. Bern.

www.natuurgegevenslimburg.nl

www.waarneming.nl

Bijlage 1 Relevante kaders natuurwetgeving en - beleid

Soortbescherming

De in het plangebied aangetroffen soorten worden getoetst aan drie wettelijke beschermingskaders: de Flora- en faunawet en de Vogel- en Habitatrichtlijn. Vervolgens wordt nagegaan of het plangebied voor deze soorten onderdeel is van het leefgebied. Op grond van de beschermingsstatus wordt onderzocht of er belemmeringen zijn om over te gaan tot de geplande ontwikkeling. Indien belemmeringen aan de orde zijn wordt per onderzochte groep een advies gegeven ten aanzien van de te nemen voorzorgsmaatregelen en/of de te volgen procedures.

Achtergronden soortbescherming (juridisch)

Soortbeschermingskaders

De Flora- en Faunawet (AMvB art. 75) deelt de soorten in drie tabellen in.

Voor soorten in **tabel 1** geldt een algemene vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Voor soorten in **tabel 2** is een ontheffingsaanvraag noodzakelijk, tenzij men beschikt of de werkzaamheden (aantoonbaar!) uitvoert volgens een door LNV vastgestelde gedragscode.

Soorten genoemd in **tabel 3** van de Flora- en Faunawet zijn streng beschermd. Afhankelijk van de betekenis van het plangebied en het voorkomen van (streng) beschermde soorten geldt een afwegingskader. De aanvraag van een ontheffing is alleen noodzakelijk indien de voorgenomen activiteiten/werkzaamheden een schadelijk effect hebben op de aanwezige beschermde soorten of op een vermindering van de ecologische functionaliteit voor deze soorten.

Vaak gaan werkzaamheden en de bescherming van soorten goed samen. Indien het werk zodanig wordt ingericht dat geen schade wordt toegebracht aan beschermde soorten is een ontheffingsaanvraag niet noodzakelijk.

In de Flora- en Faunawet is een zorgplicht opgenomen. Dit houdt in dat voorafgaand aan de ingreep alle maatregelen dienen te worden getroffen om nadelige gevolgen op flora en fauna voor zover mogelijk te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. Deze zorgplicht geldt altijd, ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend.

Verbodsbepalingen uit de Flora en Faunawet

Ten aanzien van beschermde planten:

Artikel 8: Het plukken, verzamelen, afsnijden, uitsteken, vernielen, beschadigen, onwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 13: Het vervoeren of onder zich te hebben (in verband met verplaatsen).

Ten aanzien van beschermde dieren is het verboden:

Artikel 9: dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

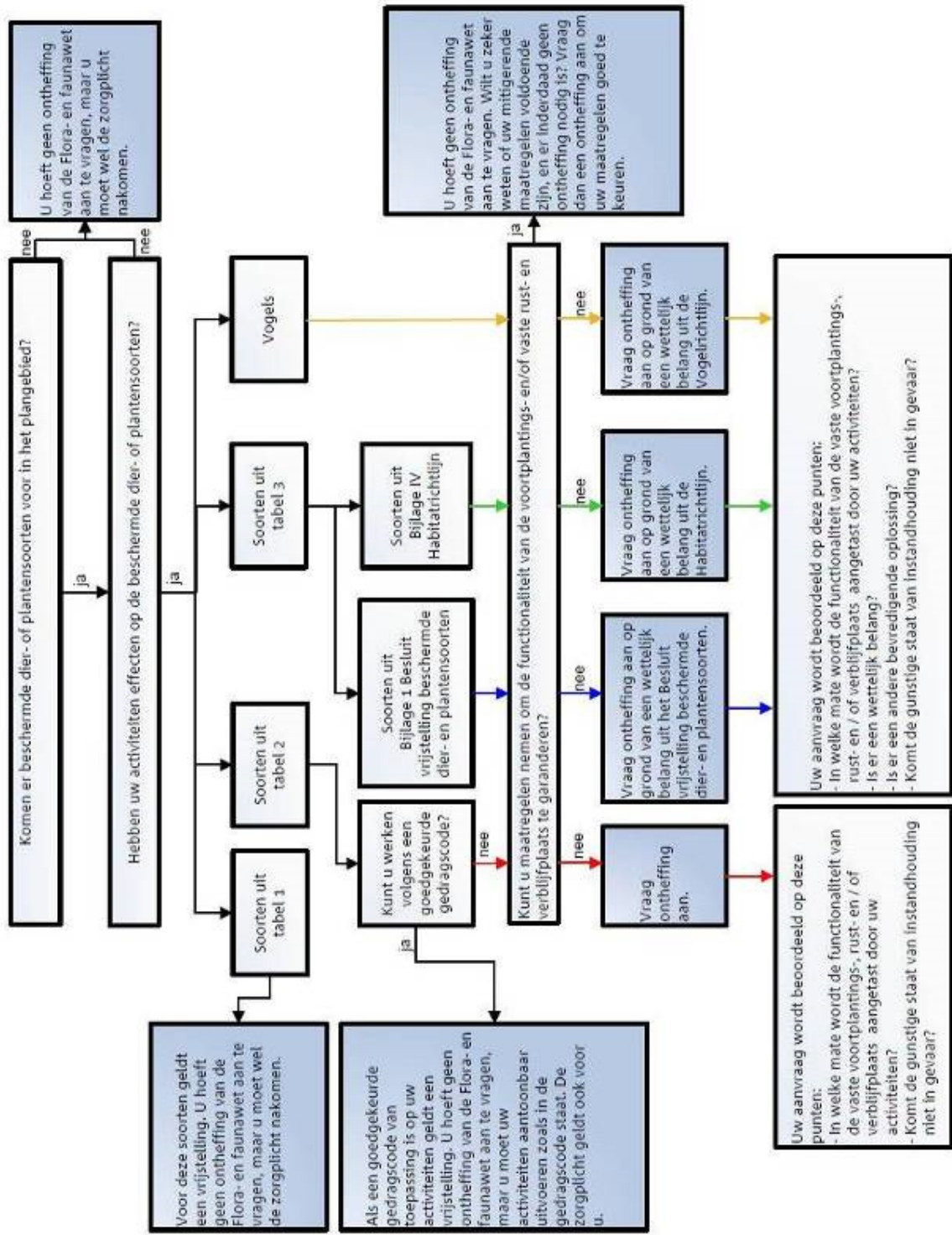
Artikel 10: dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11: nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12: eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Artikel 13: planten of producten van planten, of dieren dan wel eieren, nesten of producten van dieren, behorende tot een beschermde inheemse of beschermde uitheemse plantensoort onderscheidenlijk een beschermde inheemse of beschermde uitheemse diersoort te vervoeren of onder zich te hebben (in verband met verplaatsen) .

De Habitatrichtlijn noemt soorten in bijlagen. Soorten genoemd in bijlage IV genieten een uiterst strikte bescherming. Bij deze soorten geldt ook een afwegingskader. Dit Europees vastgestelde kader is strenger dan het afwegingskader van de Flora- en Faunawet. Voor soorten genoemd op bijlage II geldt dat speciale leefgebieden dienen te worden aangewezen. In deze taak wordt door de landelijke en provinciale overheid voorzien.



Overzicht beschermde soorten

In deze bijlage worden de toelichtingen van tabel 1, 2 en 3 weergegeven, inclusief de soorten van tabellen 2 en 3.

Toelichting tabel 1

Voor soorten opgenomen in tabel 1 geldt een vrijstelling voor artikel 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing aangevraagd worden.

Toelichting tabel 2

Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 2 voor artikel 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van EL&I goedgekeurde gedragscode. Hetzelfde geldt voor alle vogelsoorten (*). Een gedragscode moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en ingediend voor goedkeuring.

Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 2 een ontheffing nodig. Een ontheffingaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort'. Dit is niet van toepassing op alle vogelsoorten (zie toelichting tabel 3)

Zoogdieren			
Damhert	<i>Dama dama</i>	Edelhert	<i>Cervus elaphus</i>
Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>	Grijze zeehond	<i>Halichoerus grypus</i>
Grote bosmuis	<i>Apodemus flavicollis</i>	Steenmarter	<i>Martes foina</i>
Wild zwijn	<i>Sus scrofa</i>		
Reptielen en amfibieën			
Alpenwatersalamander	<i>Triturus alpestris</i>	Levendbarende hagedis	<i>Lacerta vivipara</i>
Dagvlinders			
Moerasparelmoervlinder	<i>Euphydryas aurinia</i>	Vals heideblauwtje	<i>Lycaeides idas</i>
Vissen			
Bermpje	<i>Noemacheilus barbatulus</i>	Kleine modderkruiper	<i>Cobitis taenia</i>
Meerval	<i>Silurus glanis</i>	Rivierdonderpad	<i>Cottus gobio</i>
Vaatplanten			
Aangebrande orchis	<i>Orchis ustulata</i>	Aapjesorchis	<i>Orchis simia</i>
Beenbreek	<i>Narthecium ossifragum</i>	Bergklokje	<i>Campanula rhomboidalis</i>
Bergnachtsorchis	<i>Platanthera chlorantha</i>	Bijenorchis	<i>Ophrys apifera</i>
Blaasvaren	<i>Cystopteris fragilis</i>	Blauwe zeedistel	<i>Eryngium maritimum</i>
Bleek bosvogeltje	<i>Cephalanthera damasonium</i>	Bokkenorchis	<i>Himantoglossum hircinum</i>
Brede orchis	<i>Dactylorhiza majalis majalis</i>	Bruinrode wespenorchis	<i>Epipactis atrorubens</i>
Daslook	<i>Allium ursinum</i>	Dennenorchis	<i>Goodyera repens</i>
Duitse gentiaan	<i>Gentianella germanica</i>	Franjegentiaan	<i>Gentianella ciliata</i>
Geelgroene wespenorchis	<i>Epipactis muelleri</i>	Gele helmbloem	<i>Pseudofumaria lutea</i>
Gevlekte orchis	<i>Dactylorhiza maculata</i>	Groene nachtorchis	<i>Coeloglossum viride</i>
Groensteel	<i>Asplenium viride</i>	Grote keverorchis	<i>Listera ovata</i>
Grote muggenorchis	<i>Gymnadenia conopsea</i>	Gulden sleutelbloem	<i>Primula veris</i>
Harlekijn	<i>Orchis morio</i>	Herfstschroeforchis	<i>Spiranthes spiralis</i>
Hondskruid	<i>Anacamptis pyramidalis</i>	Honingorchis	<i>Hermidium monorchis</i>
Jeneverbes	<i>Juniperus communis</i>	Klein glaskruid	<i>Parietaria judaica</i>
Kleine keverorchis	<i>Listera cordata</i>	Kleine zonnedaauw	<i>Drosera intermedia</i>
Klokjesgentiaan	<i>Gentiana pneumonanthe</i>	Kluwenklokje	<i>Campanula glomerata</i>
Koraalwortel	<i>Corallorhiza trifida</i>	Kruisbladgentiaan	<i>Gentiana cruciata</i>
Lange ereprijs	<i>Veronica longifolia</i>	Lange zonnedaauw	<i>Drosera anglica</i>
Mannetjesorchis	<i>Orchis mascula</i>	Maretak	<i>Viscum album</i>

Moeraswespenorchis	<i>Epipactis palustris</i>	Muurbloem	<i>Erysimum cheiri</i>
Parnassia	<i>Parnassia palustris</i>	Ppijscheefkelk	<i>Arabis hirsuto sagittata</i>
Poppenorchis	<i>Aceras anthropophorum</i>	Prachtklokje	<i>Campanula persicifolia</i>
Purperorchis	<i>Orchis purpurea</i>	Rapunzelklokje	<i>Campanula rapunculus</i>
Rechte driehoeksvaren	<i>Gymnocarpium robertianum</i>	Rietorchis	<i>Dactylorhiza majalis praetermissa</i>
Ronde zonnedauw	<i>Drosera rotundifolia</i>	Rood bosvogeltje	<i>Cephalanthera rubra</i>
Ruig klokje	<i>Campanula trachelium</i>	Schubvaren	<i>Ceterach officinarum</i>
Slanke gentiaan	<i>Gentianella amarella</i>	Soldaatje	<i>Orchis militaris</i>
Spaanse ruiter	<i>Cirsium dissectum</i>	Steenanjer	<i>Dianthus deltoides</i>
Steenbreekvaren	<i>Asplenium trichomanes</i>	Stengelloze sleutelbloem	<i>Primula vulgaris</i>
Stengelomvattend havikskruid	<i>Hieracium amplexicaule</i>	Stijf hardgras	<i>Catapodium rigidum</i>
Tongvaren	<i>Asplenium scolopendrium</i>	Valkruid	<i>Arnica montana</i>
Veenmosorchis	<i>Hammarbya paludosa</i>	Veldgentiaan	<i>Gentianella campestris</i>
Veldsalie	<i>Salvia pratensis</i>	Vleeskleurige orchis	<i>Dactylorhiza incarnata</i>
Vliegenorchis	<i>Ophrys insectifera</i>	Vogelnestje	<i>Neottia nidus-avis</i>
Voorjaarsadonis	<i>Adonis vernalis</i>	Wantsenorchis	<i>Orchis coriophora</i>
Waterdrieblad	<i>Menyanthes trifoliata</i>	Weideklokje	<i>Campanula patula</i>
Welriekende nachtorchis	<i>Platanthera bifolia</i>	Wilde gagel	<i>Myrica gale</i>
Wilde herfsttijloos	<i>Colchicum autumnale</i>	Wilde kievitsbloem	<i>Fritillaria meleagris</i>
Wilde marjolein	<i>Origanum vulgare</i>	Wit bosvogeltje	<i>Cephalanthera longifolia</i>
Witte muggenorchis	<i>Pseudorchis albida</i>	Zinkviooltje	<i>Viola lutea calaminaria</i>
Zomerklokje	<i>Leucojum aestivum</i>	Zwartsteel	<i>Asplenium adiantum-nigrum</i>
Kevers			
Vliegend hert	<i>Lucanus cervus</i>		
Kreeftachtigen			
Rivierkreeft	<i>Astacus astacus</i>		

* Dienst Regelingen, Wijziging beoordeling ontheffing Flora- en faunawet bij ruimtelijke Ingrepen (26 augustus 2009). Door jurisprudentie (uitspraak Raad van State): bij vogels geen ontheffing belang e en j. *Tast u door een ruimtelijke ingreep nesten aan van vogels of het bijbehorende essentiële leefgebied? Dan kunt u voor vogels naast belang j, ook geen ontheffing aanvragen op basis van belang e 'dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten'. De Raad van State heeft in haar uitspraak bepaald dat u voor vogels alleen nog ontheffing kunt krijgen op grond van een belang dat staat in de Vogelrichtlijn. Belang e en j staan beide niet in de Vogelrichtlijn. Dit betekent dus dat u op basis van deze belangen geen ontheffing meer kunt krijgen voor vogels.*

Toelichting tabel 3

Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 3 voor artikel 8 t/m 12 van de Ffwet, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode. Deze vrijstelling is enigszins beperkt; voor activiteiten die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw en bestendig gebruik geldt geen vrijstelling voor artikel 10 van de Ffwet. Ook niet op basis van een gedragscode. Een gedragscode moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en ingediend voor goedkeuring.

- Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als ruimtelijke ontwikkeling, geldt voor soorten in tabel 3 geen vrijstelling. Ook niet op basis van een gedragscode. Hiervoor is een ontheffing nodig.
- Voor activiteiten in het kader van bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw en bestendig gebruik en voor activiteiten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling is het niet mogelijk voor artikel 10 voor de soorten in tabel 3 een ontheffing te krijgen.
- Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 3 een ontheffing nodig.
- Een ontheffingsaanvraag voor de soorten van tabel 3 wordt getoetst aan drie criteria: 1) er is sprake van een in of bij de wet genoemd belang, 2) er is geen alternatief, 3) doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort. Deze drie criteria vormen de zgn. uitgebreide toets. De drie criteria staan naast elkaar en niet na elkaar (aan alle drie moet voldaan zijn).
- De uitgebreide toets voor ontheffingsverlening geldt ook voor alle vogelsoorten.

Zoogdieren			
Baardvleermuis *	<i>Myotis mystacinus</i>	Ingekorven vleermuis *	<i>Myotis emarginatus</i>
Bechstein's vleermuis *	<i>Myotis bechsteini</i>	Kleine dwergvleermuis *	<i>Pipistrellus pygmaeus</i>
Bever *	<i>Castor fiber</i>	Kleine hoefijzerneus *	<i>Rhinolophus hipposideros</i>
Boommarter	<i>Martes martes</i>	Laatvlieger *	<i>Eptesicus serotinus</i>
Bosvleermuis *	<i>Nyctalus leisleri</i>	Meervleermuis *	<i>Myotis dasycneme</i>
Brandt's vleermuis *	<i>Myotis brandtii</i>	Mopsvleermuis *	<i>Barbastella barbastellus</i>
Bruinvis *	<i>Phocoena phocoena</i>	Nathusius' vleermuis *	<i>Pipistrellus nathusii</i>
Das	<i>Meles meles</i>	Noordse woelmuis *	<i>Microtus oeconomus</i>
Eikelmuis	<i>Eliomys quercinus</i>	Otter *	<i>Lutra lutra</i>
Euraziatische lynx *	<i>Lynx lynx</i>	Rosse vleermuis *	<i>Nyctalus noctula</i>
Franjestaart *	<i>Myotis nattereri</i>	Tuimelaar *	<i>Tursiops truncatus</i>
Gewone dolfin *	<i>Delphinus delphis</i>	Tweekleurige vleermuis *	<i>Vespertilio murinus</i>
Gewone dwergvleermuis *	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Vale vleermuis *	<i>Myotis myotis</i>
Gewone grootoorvleermuis *	<i>Plecotus auritus</i>	Veldspitsmuis	<i>Crocidura leucodon</i>
Gewone zeehond	<i>Phoca vitulina</i>	Waterspitsmuis	<i>Neomys fodiens</i>
Grijze grootoorvleermuis *	<i>Plecotus austriacus</i>	Watervleermuis *	<i>Myotis daubentonii</i>
Grote hoefijzerneus *	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	Wilde kat *	<i>Felis sylvestris</i>
Hamster *	<i>Cricetus cricetus</i>	Witflankdolfijn *	<i>Lagenorhynchus acutus</i>
Hazelmuis *	<i>Muscardinus avellanarius</i>	Witsnuitdolfijn *	<i>Lagenorhynchus albirostris</i>
Reptielen en amfibieën			
Adder	<i>Vipera berus</i>	Muurhagedis *	<i>Podarcis muralis</i>
Boomkikker *	<i>Hyla arborea</i>	Poelkikker *	<i>Rana lessonae</i>
Geelbuikvuurpad *	<i>Bombina variegata</i>	Ringslang	<i>Natrix natrix</i>
Gladde slang *	<i>Coronella austriacus</i>	Rugstreeppad *	<i>Bufo calamita</i>
Hazelworm	<i>Anguis fragilis</i>	Vinpootsalamander	<i>Triturus helveticus</i>
Heikikker *	<i>Rana arvalis</i>	Vroedmeesterpad *	<i>Alytes obstetricans</i>
Kamsalamander *	<i>Triturus cristatus</i>	Vuursalamander	<i>Salamandra salamandra</i>
Knoflookpad *	<i>Pelobates fuscus</i>	Zandhagedis *	<i>Lacerta agilis</i>

Dagvlinders			
Bruin dikkopje	<i>Erynnis tages</i>	Pimpernelblauwtje *	<i>Maculinea teleius</i>
Donker pimpernelblauwtje *	<i>Maculinea nausithous</i>	Purperstreepparelmoervlinder	<i>Brenthis ino</i>
Dwergblauwtje	<i>Cupido minimus</i>	Rode vuurvlinder	<i>Palaeochrysophanus hippothoe</i>
Dwergdikkopje	<i>Thymelicus acteon</i>	Rouwmantel	<i>Nymphalis antiopa</i>
Groot geaderd witje	<i>Aporia crataegi</i>	Tijmblauwtje *	<i>Maculinea arion</i>
Grote ijsvogelvlinder	<i>Limenitis populi</i>	Tweekleurig hooibeestje	<i>Coenonympha arcania</i>
Grote vuurvlinder *	<i>Lycaena dispar</i>	Veenbesparelmoervlinder	<i>Bolaria aquilonais</i>
Heideblauwtje	<i>Plebejus argus</i>	Veenhooibeestje	<i>Coenonympha tullia</i>
Iepepage	<i>Strymonidia w-album</i>	Veldparelmoervlinder	<i>Melitaea cinxia</i>
Kalkgraslanddikkopje	<i>Spialia sertorius</i>	Woudparelmoervlinder	<i>Melitaea diamina</i>
Keizersmantel	<i>Argynnis paphia</i>	Zilverstreephooibeestje *	<i>Coenonympha hero</i>
Klaverblauwtje	<i>Cyaniris semiargus</i>	Zilvervlek	<i>Clossiana euphrosyne</i>
Nachtvlinders			
Teunisbloempijlstaart *	<i>Proserpinus proserpina</i>		
Libellen			
Bronslibel *	<i>Oxygastra curtisii</i>	Noordse winterjuffer *	<i>Sympecma paedisca</i>
Gaffellibel *	<i>Ophiogomphus cecilia</i>	Oostelijke witsnuitlibel *	<i>Leucorrhinia</i>
Gevlekte witsnuitlibel *	<i>Leucorrhinia pectoralis</i>	Rivierrombout *	<i>Stylurus flavipes</i>
Groene glazenmaker *	<i>Aeshna viridis</i>	Sierlijke witsnuitlibel *	<i>Leucorrhinia caudalis</i>
Vissen			
Beekprik	<i>Lampetra planeri</i>	Grote modderkruiper	<i>Misgurnus fossilis</i>
Bittervoorn	<i>Rhodeus cericeus</i>	Houting *	<i>Conegonus oxyrrhynchus</i>
Elrits	<i>Phoxinus phoxinus</i>	Rivierprik	<i>Lampetra fluviatilis</i>
Gestippelde alver	<i>Alburnoides bipunctatus</i>	Steur *	<i>Acipenser sturio</i>
Vaatplanten			
Drijvende waterweegbree *	<i>Luronium natans</i>	Kruipend moerasscherm *	<i>Apium repens</i>
Groenknolorchis *	<i>Liparis loeselii</i>	Zomerschroeforchis *	<i>Spiranthes aestivalis</i>
Groot zeegras	<i>Zostera marina</i>		
Kevers			
Brede geelrandwaterroofkever *	<i>Dytiscus latissimus</i>	Heldenbok *	<i>Cerambyx cerdo</i>
Gestrepte waterroofkever *	<i>Graphoderus bilineatus</i>	Juchtleerkever *	<i>Osmoderma eremita</i>
Weekdieren			
Bataafse stroommossel *	<i>Unio crassus</i>	Platte schijfhoren *	<i>Anisus vorticulus</i>

* : genoemd in bijlage IV Habitatrichtlijn

Gebiedsbescherming

Gebiedsbescherming VHR-gebieden en Beschermde natuurmonumenten

Europese bescherming

De Vogel- en Habitatrichtlijn (1979,1992) beschermt gebieden door plannen en projecten rond deze gebieden te toetsen op mogelijk significante effecten. Afhankelijk van de aard van het effect (onderzocht in een 'voortoets') dient een verstorings-/verslechteringstoets of een passende beoordeling te worden uitgevoerd. Indien uit een passende beoordeling blijkt dat negatieve effecten op beschermde natuurwaarden te verwachten zijn, dient de ingreep te worden getoetst aan het volgend afwegingskader:

- Alternatieven: (in breedste zin van het woord) zijn niet voorhanden,
- Belang: voor ingrepen in of bij Vogel- en Habitatrichtlijngebieden geldt een *dwingende* reden van groot openbaar belang met inbegrip van redenen van sociale of economische aard,
- Compensatie: moet altijd vooraf en tijdig worden gerealiseerd.

Nationale bescherming

De Natuurbeschermingswet (1998) beschermt VHR-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten door plannen, projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de leefgebieden of habitats kunnen verslechteren, niet toe te staan zonder vergunning. Om inzichtelijk te maken of natuurwaarden verslechteren dient (indien een plan of project in of in de nabijheid van een NB-wet gebied ligt) een habitattoets te worden uitgevoerd.

Alle mitigerende en compenserende maatregelen dienen ervoor te zorgen dat de samenhang van Natura 2000 (het netwerk van natuurgebieden in Europa) bewaard blijft.

Bescherming EHS en POG

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

De visie van het rijk op de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland wordt weergegeven in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. In deze structuurvisie wordt duidelijk welke waarden overal tenminste gegarandeerd worden (de basiskwaliteit) en voor welke ruimtelijke structuren het rijk een grotere verantwoordelijkheid heeft. Daar streeft het rijk naar meer dan basiskwaliteit. Voor natuur en landschap wordt gestreefd naar de ontwikkeling van een netwerk van VHR-gebieden, de EHS, NB-wetgebieden en de robuuste ecologische verbindingen. Voor gebieden met een beschermde status geldt de verplichting tot instandhouding van de wezenlijke kenmerken en waarden en een 'nee, tenzij' - regime. Ingrepen in of in de onmiddellijke nabijheid van deze gebieden worden niet toegestaan indien wezenlijke kenmerken, waarden of nagestreefde natuurontwikkeling worden aangetast.

Indien de ruimtelijke ontwikkeling na toetsing via het afwegingskader door gaat, kan natuurcompensatie noodzakelijk zijn. Van compensatie is pas sprake indien na mitigatie (verzachtende maatregelen) nog sprake is van negatieve effecten. Het afwegingskader van de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte is verrijkt in provinciale regelgeving.

Als een ingreep in de EHS onvermijdelijk is, geldt dat mitigerende maatregelen genomen moeten worden. Indien de mitigatie niet volstaat, moet voor het resterende effect worden gecompenseerd. Bij compensatie gelden de voorwaarden dat:

- geen nettoverlies aan natuurwaarden (areaal, kwaliteit en samenhang) optreedt,
- compensatie aansluitend of in de directe omgeving van het gebied is (duurzaamheid),
- indien kwalitatief gelijkwaardige compensatie aansluitend of nabij de plaats van ingreep niet mogelijk is compensatie op een andere locatie moet plaatsvinden,
- indien op een andere locatie compensatie niet mogelijk is, financieel moet worden gecompenseerd,
- het tijdstip van besluit over de geplande ingreep tevens tijdstip van besluit is over de aard, de wijze, het tijdstip van mitigatie en het tijdstip van compensatie.

Provinciale bescherming

De beschermingsformule uit de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte is nader uitgewerkt door de Provincie Limburg. Bij ruimtelijke ingrepen dient het onderstaande afwegingskader te worden doorlopen.

1.	Vindt de ingreep plaats in de EHS, de POG, in bos, landschaps- en natuurelementen die in een vigerend bestemmingsplan reeds beschermd zijn of onder de werkingssfeer van de Boswet vallen?
Ja ▼	Nee ► dan is deze beleidsregel niet van toepassing.
2.	Gaan door de ingreep de wezenlijke kenmerken en waarden verloren?
Ja ▼	Nee ► dan is mitigatie en compensatie niet aan de orde.
3.	Is er sprake van een groot openbaar belang?
Ja ▼	Nee ► dan wordt de ingreep niet toegestaan.
4.	Kan met een andere activiteit dezelfde doelstelling gerealiseerd worden waarbij minder of geen schade ontstaat aan natuurwaarden?
Nee ▼	Ja ► dan daar uitvoeren, dan 1.
5.	Zijn er andere locaties waar de ingreep gerealiseerd kan worden en waarbij minder of geen schade ontstaat aan natuurwaarden?
Nee ▼	Ja ► dan daar uitvoeren, dan 1.
6.	Kunnen de negatieve effecten op natuurwaarden worden voorkomen?
Ja:	dan is geen compensatie, maar mitigatie vereist;
Deels:	naast mitigatie is ook compensatie vereist;
Nee:	compensatie is vereist.

Tabel 1: Afwegingskader Beleidsregel mitigatie en compensatie natuurwaarden (Provincie Limburg, 2005).

Natuurbeleid Limburg: Provinciaal Omgevingsplan Limburg 2015

Goudgroene natuur (voorheen bestaande en nieuwe natuur)

Omvat alle prioritaire natuurgebieden zowel vanuit recreatief-toeristisch oogpunt als vanuit ecologie en landschap gezien inclusief de daarvoor aan te leggen nieuwe natuur. De goudgroene natuur omvat alle Natura 2000-gebieden (incl. de 3 de Nationale Parken); de prioritaire KRW-beektrajecten (dit zijn de tot nu toe in het POL de beken met een specifiek ecologische functie ofwel SEF-beken), de provinciaal prioritaire natuurgebieden inclusief de bestaande en de te realiseren nieuwe natuur in de projecten Zandmaas en Grensmaas; de prioritaire beheersgebieden (gebieden voor agrarisch natuurbeheer van belang voor N2000 en KRW), de prioritaire gebieden voor verdrogingsbestrijding (de natte Programma Natuur- en landschapsbeleid 2013-2020 natuurplekels) en de Hamsterreservataatsgebieden.

Doel: Realisatie in 2020 van 2600 ha nieuwe natuur buiten het Maasdal en daarenboven ten minste 900 ha nieuwe natuur in Grensmaas en Zandmaas en versterking recreatieve mogelijkheden in de bestaande natuur. Verder: het minimaal handhaven van de huidige benutting van het instrument agrarisch natuurbeheer en realisatie van de PAS-afspraken. Programmatische Aanpak Stikstof : een instrument waarbij op gebiedsniveau afspraken worden gemaakt over stikstofdepositie en over (het creëren van) ontwikkelingsruimte voor bedrijven (met name de agrarische sector) en voor verkeer en vervoer.

Zilvergroene natuur (voorheen bestaande en nieuwe natuur)

Omvat de rest van de bestaande en nieuwe natuur en agrarische beheersgebieden voor zover gelegen in de EHS.

Doel: Realisatie nieuwe natuur binnen deze zone daar waar derden ten minste 50% willen cofinancieren. Voorrang voor realisatie daar waar nieuwe natuur een duidelijke meerwaarde heeft als recreatief groen en/of in het kader van bescherming en herstel prioritaire soorten. Verder: het minimaal handhaven van de huidige benutting van het instrument agrarisch natuurbeheer en toename van het agrarisch landschapsbeheer.

Bronsgroene landschapszones (voorheen POG en veerkrachtig watersysteem)

Omvat alle prioritaire landschapszones buiten de EHS. In POLtermen: de samenvoeging van de zones Provinciale Ontwikkelingszones Groene waarden en Veerkrachtige Watersystemen (Perspectief 2 resp. Perspectief 3).

Doel: Realisatie toename recreatief aantrekkelijke landschapszones tegelijk met verbetering watervasthoudend vermogen en herstel cultuurhistorische elementen & karakteristieken.